

‘Additief is geen g

Algemeen

[Jacqueline Wijbenga]

De vereniging Dutch Feed Additive Group bestaat vijf jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum organiseerde Dufagro een symposium getiteld ‘Additieven na 2010’. Nu of in de toekomst, Agrifirm-kwaliteitsmanager Ynte Yntema verwacht van additieven „dat ze wat doen én dat ze veilig zijn.”

„De focus van Efsa zou veel meer moeten liggen op risico-evaluatie”, meent Willem Penning.

De regelgeving rondom additieven is voortdurend in beweging. Die regelgeving is onder andere voortgevloeid uit incidenten uit het verleden, zoals het dioxineschandaal, memoreert Willem Penning, hoofd diervoeding bij de Europese Commissie. „Geen enkel Europees land is gevrijwaard van verontreinigde diervoeders of levensmiddelen. Daarbij waren ook additieven betrokken”, aldus Penning tijdens het Dufagro-symposium ‘Additieven na 2010’ ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van de vereniging.

Deze volgens Penning ‘zwarte tijden’ voor de sector hebben ertoe geleid dat regelgeving is aangescherpt, zodat alleen wordt gebruikt wat ook officieel is toegelaten. Die registratie en toelating is bovendien gecentraliseerd in Europa, zodat niet alle lidstaten afzonderlijk hun regels opstellen en een eigen toetsingskader ontwikkelen. Wie een additief in Europa wil verkopen, moet het eerst voorleggen aan de Europese toelatingscommissie. Op de procedures wordt door de praktijk nog wel eens afgegeven, maar deels moeten bedrijven daarbij ook de hand in eigen boezem steken, stelt Penning. „We komen dossiers tegen waarbij de aanvrager niet duidelijk maakt of het gaat om een grondstof of een additief. Bij onduidelijkheid sturen we het dossier terug. Een additief is nu eenmaal geen grondstof.”

Om dergelijke situaties te voorkomen, beveelt Penning aan om de EU-commissies voor toelating in een vroeg stadium te betrekken bij de aanvraag. Ook helpt het de nationale overheid om raad te vragen bij het stroomlijnen van de procedure.

Efsa

Niet alleen het dossier wordt beoordeeld, ook het product zelf wordt aan een kritische analyse onderworpen bij het Gemeenschappelijk Centrum voor

Onderzoek in het Belgische Geel. Dit onderzoek is onderdeel van de uiteindelijke rapportage over het product door de Europeaan Food Safety Authority (Efsa). „Ik begrijp niet waarom ze die instelling ‘autoriteit’ hebben genoemd, want de werkelijke autoriteit, als het gaat om de toelating van een additief, ligt bij de lidstaten en de Europese Unie, niet bij de Efsa”, grapt Penning. Hij toonde zich tijdens de Dufagro-bijeenkomst kritisch over het functioneren van de Efsa. „Navraag heeft mij geleerd dat Efsa ongeveer 70 procent van de tijd van onderzoek besteedt aan het toetsen van de effectiviteit van een product. Dat is echter niet de taak van deze instelling. Hun taak is te waken over onze voedselveiligheid. Het aantonen van de effectiviteit is de verantwoordelijkheid van de producent of importeur. De focus van Efsa zou veel meer moeten liggen op risico-evaluatie.”

Veranderingen

Penning verwacht dat er de komende periode de nodige veranderingen worden doorgevoerd in de additievenrichtlijnen. „Op dit moment worden producten op merknaam geregistreerd. Het ziet ernaar uit dat daarvan wordt afgestapt en dat de werkzame stof of principe leidend wordt bij toelating.” Daarnaast wijst Penning erop dat een negatief oordeel geen definitief einde voor het product in Europa hoeft te betekenen. „Verder onderzoek kan uiteindelijk alsnog leiden tot toelating.”

Geheimzinnigheid

Onderzoek naar additieven wordt er voldoende gedaan, constateert kwaliteitsmanager Ynte Yntema van Agrifirm. „Additieven zijn voortdurend in ontwikkeling. Bedrijven die nieuwe additieven komen toelichten, zijn in het algemeen voldoende gedocumenteerd en presenteren een breed scala aan onderzoeksdata.” Die informatie neemt

n grondstof'

Dufagro viert vijfjarig bestaan

Prof. Bob Smalhout: „De additievensector draagt een enorme verantwoordelijkheid voor het maatschappelijk welzijn.“

voor Yntema het 'vleugje geheimzinnigheid' rondom additieven echter niet weg. Hij blijft dan ook op zijn hoede als het gaat om additieven.

„Natuurlijk hebben additieven een belangrijke functie in diervoeders. Ze dragen bij aan het verbeteren van de voederefficiëntie, vullen tekorten aan, stimuleren maag en darmflora, maskeren afwijkende smaak enzovoort. Maar additieven kennen ook beperkingen“, aldus Yntema. Als kwaliteitsmanager kijkt hij daarbij onder andere naar verslepingsrisico's, verlies van productietijd en naar veiligheid van het productieproces en het eindproduct. Al die

aspecten samen, zijn voor Yntema reden om additievenleveranciers te vragen na te denken over andere toedieningsmogelijkheden van sommige additieven.

Open

„We zijn als industrie nu bezig om gemedicineerde voeders af te bouwen. Ook met additieven zouden we kritisch moeten omgaan en waar nodig en mogelijk moeten kijken of het product ook langs andere weg bij het dier kan komen, bijvoorbeeld via het drinkwater of in een topdressing over het ruwvoer“, aldus Yntema. Niet alle aanwezigen waren het met de kwaliteitsmanager eens. „Het wel of niet toevoegen van een additief in het voer moet worden bepaald door wat het beste is voor het dier, niet door het optimaliseren van het productieproces“, reageerde een van de aanwezigen.

Om die afweging goed te kunnen maken, is het voor Yntema van groot belang dat leveranciers openheid betrachten over de mogelijkheden én de beperkingen van een additief. „Ik hoef echt de patenten niet in te zien, maar verwacht wel dat leveranciers de

risico's van een product kennen en beheren. Openheid opent deuren“, besluit Yntema.

Verantwoordelijkheid

In al onze levensmiddelen zit wel een additief. „Dat betekent dat u als sector een enorme verantwoordelijkheid draagt voor het maatschappelijk welzijn“, benadrukt prof. Bob Smalhout. „Consumenten moeten blind op u kunnen vertrouwen, want zelf hebben ze geen weet van het bestaan van deze producten.“ Dagvoorzitter Klaas Jansma constateert dat de maatschappij gevoeliger wordt voor additieven. „Het volk is hongerig naar producten die bijdragen aan hun gezondheid en welbevinden. Wie daaraan kan voldoen, heeft kansen en perspectief“, aldus Jansma. Hij waarschuwt wel dat de gevolgen heel groot zullen zijn als er wat fout gaat met een dergelijk product. „Zeker als de regeling, zoals Penning heeft aangegeven, wordt veranderd en niet het merk maar de werkzame stof of productsoort aan de schandpaal wordt genageld. U moet als sector dus nog kritischer zijn op uw kwaliteit en dat van uw concurrent.“ ■

Het jubileumsymposium van Dufagro trok zo'n honderd genodigden naar De Fabrique in Maarsse.